ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 5.6.2002
COM(2002) 278 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σχέδιο δράσης « Απλούστευση και βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος »

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή 3

1. Ενέργειες που πρέπει να αναλάβει η Επιτροπή 6

1.1. Βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών προτάσεων 6

1.2. Συνέχεια που πρέπει να δίνεται στη θέσπιση και την εφαρμογή των νομοθετικών πράξεων 9

1.3. Γενικός συντονισμός και εφαρμογή 10

2. Ενέργειες που προτείνονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο 12

2.1. Για μια πιο εύστοχη χρήση των μέσων 12

2.2. Απλούστευση και μείωση της κοινοτικής νομοθεσίας 15

2.3. Προσοχή στην ποιότητα της θεσπιζόμενης νομοθεσίας 16

3. Ενέργειες που αφορούν τα κράτη μέλη 17

4. Ανάπτυξη μιας κοινής νομοθετικής παιδείας στην Ένωση 19

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σχέδιο δράσης « Απλούστευση και βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος »

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα ανακοίνωση της Επιτροπής αποσκοπεί στο να παρουσιάσει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ένα σχέδιο δράσης με στόχο τη « χάραξη μιας **στρατηγικής περαιτέρω συντονισμένης δράσης**, για την απλούστευση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος », σύμφωνα με **την εντολή που έλαβε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας, η οποία επιβεβαιώθηκε στη Στοκχόλμη, το Λάκεν και τέλος στη Βαρκελώνη**.[1]

Η απλούστευση και η βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος αποβλέπουν στη μεγαλύτερη προσαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας στα προβλήματα που ανακύπτουν, στην πρόκληση της διεύρυνσης, στις τεχνικές και τοπικές συνθήκες, προς όφελος των πολιτών. Με μια λιγότερο πολύπλοκη σύνταξη, η κοινοτική νομοθεσία θα εφαρμόζεται ευκολότερα από τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους παράγοντες και θα είναι πιο κατανοητή και προσπελάσιμη από όλους. Εφόσον συνδυάζεται με τη βελτίωση των νομοθετικών διαδικασιών και των θεσμικών πρακτικών, μια τέτοια δράση αναμένεται να αποφέρει εξοικονόμηση χρόνου και μείωση των δαπανών για τις επιχειρήσεις αλλά και για τις δημόσιες υπηρεσίες. Ο τελικός στόχος είναι να διατηρηθεί μεγάλη ασφάλεια δικαίου στην επικράτεια μιας σύντομα διευρυμένης Ένωσης, να επιτραπεί η τόνωση του δυναμισμού των οικονομικών και κοινωνικών παραγόντων, έτσι ώστε να ενισχυθεί η αξιοπιστία της κοινοτικής δράσης ενώπιον των πολιτών. Δεν πρόκειται για απορύθμιση ή για περιορισμό της ικανότητας δράσης της Κοινότητας.

Η Επιτροπή έχει δρομολογήσει, ήδη εδώ και ένα έτος, μια διαδικασία διαβουλεύσεων με τα άλλα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη, ως συνυπεύθυνους παράλληλα με την ίδια, για την ποιότητα της κοινοτικής νομοθεσίας. Σε αυτό το πλαίσιο συνέβαλε υποβάλλοντας διάφορα διαδοχικά έγγραφα με σκοπό να συλλέξει τις απόψεις τους σχετικά:

- Μία πρώτη ενδιάμεση έκθεση, την οποία υπέβαλε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης τον Μάρτιο του 2001, όπου προέβαινε σε απολογισμό της κατάστασης και εξέθετε τον σχετικό προβληματισμό[2],

- Τη Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, η οποία εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2001 και περιλαμβάνει ένα σημαντικό τμήμα σχετικά με τη βελτίωση της ποιότητας των κανονιστικών ρυθμίσεων. Αυτή η Λευκή Βίβλος αποτέλεσε αντικείμενο ευρέων δημόσιων διαβουλεύσεων μέχρι τις 31 Μαρτίου 2002 [3],

- Τέλος, μια ανακοίνωση πολιτικού χαρακτήρα, η οποία υποβλήθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάκεν με σκοπό να ζητηθεί η γνώμη του Συμβουλίου,

---

1 Συμπεράσματα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων της Λισσαβώνας στις 23 και 24 Μαρτίου 2000, της Στοκχόλμης στις 23 και 24 Μαρτίου 2001, του Λάκεν στις 8 και 9 Δεκεμβρίου 2001 και της Βαρκελώνης στις 15 και 16 Μαρτίου 2002.

2 COM (2001) 130 τελικό.

3 COM (2001) 428 τελικό.

του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των κρατών μελών σχετικά με τους βασικούς άξονες του σχεδίου δράσης[4].

Με αυτόν τον τρόπο η Επιτροπή δέχθηκε τη συμβολή πολλών φορέων για τη σύνταξη του παρόντος σχεδίου δράσης, και πιο συγκεκριμένα:

- τη συμβολή διαφόρων φορέων στο πλαίσιο των ανοικτών διαβουλεύσεων σχετικά με τη Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση· σε αυτήν καταδεικνύεται η ευρεία υποστήριξη στις επιλογές της Λευκής Βίβλου που αφορούν την ποιότητα των ρυθμιστικών κανόνων·

- τα ψηφίσματα που εξέδωσε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο[5] και το Συμβούλιο Υπουργών[6] στο θέμα αυτό, καθώς και τις γνώμες της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής[7] και της Επιτροπής των Περιφερειών[8]·

- τις απόψεις που εξέφρασαν ορισμένα κράτη μέλη[9]·

- και την τελική έκθεση της συμβουλευτικής ομάδας υψηλού επιπέδου, της επονομαζόμενης « ομάδας Mandelkern » η οποία συστάθηκε από τους υπουργούς Δημόσιας Διοίκησης τον Νοέμβριο του 2000[10]. Οι περισσότερες από τις συστάσεις που διατυπώνονται στην έκθεση αυτή, η οποία ελήφθη ιδιαίτερα υπόψη από την Επιτροπή, συγκλίνουν με τις ενέργειες που προτείνονται στο παρόν σχέδιο δράσης.

Ύστερα από την ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων, η Επιτροπή φρονεί ότι η στρατηγική για μια καλύτερη ποιότητα ρυθμιστικών κανόνων θα πρέπει να αναδείξει τα τρία κύρια στάδια του νομοθετικού κύκλου: τη σύνταξη και την υποβολή της πρότασης μιας νομοθετικής πράξης από την Επιτροπή· τη νομοθετική συζήτηση μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου· και τέλος την εφαρμογή από τα κράτη μέλη.

Η Επιτροπή κατάρτισε **σχέδιο δράσης** το οποίο αποσκοπεί στο να απλοποιήσει και να βελτιώσει την ποιότητα του ρυθμιστικού περιβάλλοντος, χωρίς να επιφέρει τροποποιήσεις στις συνθήκες. Τώρα επιθυμεί να συζητήσει για το θέμα αυτό με τα άλλα θεσμικά όργανα, με σκοπό ιδίως τη σύναψη διοργανικής συμφωνίας.

---

4 COM (2001) 726 τελικό.

5 Βλ. το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, το οποίο εκδόθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2001, και το σχέδιο ψηφίσματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ανακοίνωση « Απλούστευση και βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος » (COM (2001) 726), το οποίο βασίζεται στην έκθεση Medina Ortega.

6 Ψήφισμα του Συμβουλίου « Εσωτερική αγορά/Καταναλωτές/Τουρισμός », το οποίο εκδόθηκε στις 21 Μαΐου 2002.

7 Γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, η οποία εκδόθηκε στις 21 Μαρτίου 2002.

8 Γνώμη σχετικά με τις « Νέες μορφές διακυβέρνησης: η Ευρώπη, ένα πλαίσιο για την πρωτοβουλία των πολιτών », η οποία εκδόθηκε στις 4 Ιανουαρίου 2001· και γνώμη σχετικά με τη « Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση », η οποία εκδόθηκε στις 4 Απριλίου 2002.

9 Συμβολή της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας, της Δανίας, της Σουηδίας, των Κάτω Χωρών, της Γαλλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τη Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση. Συμβολή του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά την ανακοίνωση της Επιτροπής της 5ης Δεκεμβρίου 2001 (COM(2001)726).

10 Τελική έκθεση της συμβουλευτικής ομάδας υψηλού επιπέδου, με επικεφαλής τον κ. Mandelkern, η οποία υποβλήθηκε στις 13 Νοεμβρίου 2001.

Για να διαρθρώσει και να διευκολύνει τη μελλοντική διοργανική συζήτηση, το σχέδιο δράσης υπογραμμίζει τη σημασία των τριών σταδίων του νομοθετικού κύκλου, ενώ παράλληλα τονίζει και τις ευθύνες – επί μέρους ή κοινές – του καθενός: Επιτροπή, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο Συμβούλιο και κράτη μέλη. Συνεπώς, στην παρούσα ανακοίνωση διακρίνονται:

- οι ενέργειες που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της **Επιτροπής**·
- οι ενέργειες που η Επιτροπή προτείνει να αναλάβουν **το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο** ως κοινοτικός νομοθέτης·
- οι ενέργειες που αποσκοπούν στο να εξασφαλίσουν την ορθή μεταφορά και εφαρμογή της νομοθεσίας από τα **κράτη μέλη**·
- τέλος, οι ενέργειες που αποβλέπουν στην ανάπτυξη μιας **κοινής νομοθετικής παιδείας** στην Ένωση.

Σε αυτό το πλαίσιο, υπό το πρίσμα των συνεισφορών και των γνωμών που διατυπώθηκαν, το προτεινόμενο σχέδιο δράσης καθορίζει συγκεκριμένες πρωτοβουλίες δράσης που πρέπει να αναληφθούν από την Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη, μεμονωμένα ή συλλογικά.

Από μέρους της, η Επιτροπή σκοπεύει να τηρήσει και να φέρει εις πέρας τις δεσμεύσεις που η ίδια ανέλαβε και τις οποίες ανακοίνωσε στα προαναφερθέντα έγγραφα. Έτσι, για να βελτιώσει την ποιότητα και τη διαφάνεια αυτών των εργασιών, **η Επιτροπή εκδίδει, παράλληλα με το παρόν σχέδιο δράσης, δύο ειδικές ανακοινώσεις** όπου αναλύονται περαιτέρω δύο από τις βασικές ενέργειες που το αφορούν: πρόκειται αφενός για την καθιέρωση *ελάχιστων προδιαγραφών διαβούλευσης* και αφετέρου για τον καθορισμό μιας *ολοκληρωμένης μεθόδου για την αξιολόγηση των επιπτώσεων* των κυριότερων πολιτικών και νομοθετικών πρωτοβουλιών. Η Επιτροπή προτίθεται έτσι να στείλει ένα σαφές πολιτικό μήνυμα όσον αφορά τη βούλησή της να βελτιώσει τη ρυθμιστική ποιότητα, να καταστήσει τις μεθόδους εργασίας της πιο διαφανείς και να δώσει το παράδειγμα στον τομέα των ορθών πρακτικών. Η εκτέλεση αυτών των ενεργειών θα βασιστεί σε πάγια μέσα, με την ανακατανομή των υπαρχόντων πόρων.

Η Επιτροπή θα ήθελε ιδιαίτερα να υπογραμμίσει ότι η επιτυχία αυτής της στρατηγικής, η οποία θα τεθεί σε εφαρμογή με το παρόν σχέδιο δράσης, συνεπάγεται **την έντονη πολιτική δέσμευση των άλλων θεσμικών οργάνων και των κρατών μελών, τόσο για τη χάραξη αυτής της στρατηγικής όσο και για την εφαρμογή της**. Από την άποψη αυτή, υπενθυμίζει την επιθυμία της να αναπτυχθεί ένας μόνιμος **διοργανικός διάλογος**, στο πλαίσιο του οποίου να συζητά με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τις ενέργειες του σχεδίου που εμπίπτουν στις νομοθετικές τους εξουσίες και σε εκείνες των κρατών μελών. Όπως το έχει ήδη ανακοινώσει[11], η Επιτροπή εξακολουθεί να είναι πεπεισμένη για τη σημασία που ενέχει μια **διοργανική συμφωνία** σχετικά με τα θέματα αυτά.

Το παρόν σχέδιο δράσης πρέπει επίσης να συμβαδίσει με τις εργασίες της **Ευρωπαϊκής Συνέλευσης για το μέλλον της Ένωσης**, στο βαθμό που η εντολή αυτής της δεύτερης περιλαμβάνει στοιχεία σημαντικά για τη ρυθμιστική ποιότητα[12]. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή διατηρεί τη δυνατότητα να συμβάλει περαιτέρω στις πτυχές που αφορούν τη « διάκριση

---

11 COM (2001) 726 τελικό, σ. 10.

12 Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Λάκεν, παράρτημα 1.

νομοθετικών και εκτελεστικών μέτρων », τη λεγόμενη « επιτροπολογία » και τον προβληματισμό σχετικά με την επιλογή των μέτρων.

1. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΛΑΒΕΙ Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βάσει των συνθηκών, η Επιτροπή κατέχει σχεδόν το μονοπώλιο της νομοθετικής πρωτοβουλίας όσον αφορά τις κοινοτικές αρμοδιότητες. Συνεπώς έχει ευθύνη να φροντίζει για τη διατήρηση υψηλού βαθμού ευστοχίας και ποιότητας στις νομοθετικές προτάσεις, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας[13]. Παράλληλα, η Επιτροπή φροντίζει για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας από τα κράτη μέλη.

Έχοντας επίγνωση των ευθυνών αυτών, η **Επιτροπή δεσμεύεται στο εξής να αναλάβει τις ακόλουθες ενέργειες** ώστε να βελτιώσει την ποιότητα και την ευστοχία των προτάσεών της καθώς και τη συνέχεια που θα τους δοθεί.

1.1. Βελτίωση της ποιότητας των νομοθετικών προτάσεων

Στη Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, η Επιτροπή προέβη σε ορισμένες δεσμεύσεις που αποσκοπούν στο να βελτιώσουν την ποιότητα και τη διαφάνεια των πολυάριθμων διαβουλεύσεων που ήδη διεξάγει. Στο θέμα αυτό υπενθυμίζει ότι εφέτος πρόκειται να δημοσιεύσει τον κατάλογο των οργανισμών και των φορέων της κοινωνίας των πολιτών, οι οποίοι συμμετέχουν σε αυτές τις διαβουλεύσεις, και ότι προτίθεται να εφαρμόσει τα πρωτόκολλα που υπέγραψε με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και με την Επιτροπή των Περιφερειών. Εξάλλου θα δημοσιεύσει σύντομα κατευθυντήριες γραμμές για την πρόσληψη και τα καθήκοντα των εξωτερικών εμπειρογνωμόνων, έτσι ώστε να εξασφαλίσει την υπευθυνότητα, τον πλουραλισμό και την ακεραιότητα τους.

Παράλληλα με το παρόν σχέδιο δράσης, η Επιτροπή εκδίδει μια ανακοίνωση με την οποία προτείνει *ελάχιστες προδιαγραφές διαβούλευσης*[14]. Η ίδια η ανακοίνωση αποτελεί αντικείμενο διαβουλεύσεων και αναμένεται ότι θα επιτρέψει την έγκριση αυτών των ελάχιστων προδιαγραφών πριν από τα τέλη του 2002. Η Επιτροπή διευκρινίζει ότι η ενίσχυση των διαβουλεύσεων που προηγούνται των νομοθετικών της προτάσεων δεν επηρεάζει με κανέναν τρόπο αφενός τη δέσμευση που έχει αναλάβει απέναντι στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, ότι θα ζητά, στις αρμόζουσες περιπτώσεις, τη γνώμη τους πριν από την άσκηση του δικαιώματος πρωτοβουλίας της, και αφετέρου τον ιδιαίτερο ρόλο που διαδραματίζουν οι κοινωνικοί εταίροι[15].

Ενέργεια : Καθορισμός ελάχιστων προδιαγραφών διαβούλευσης

Πριν από τα τέλη του 2002 πρέπει να καθοριστούν, σε συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη και βάσει της ανακοίνωσης της Επιτροπής, *ελάχιστες προδιαγραφές διαβούλευσης*.

Αυτό το πλαίσιο αποβλέπει στο να συστηματοποιήσει και να καταστήσει πιο διαφανείς τις διαβουλεύσεις της Επιτροπής με άλλα όργανα και φορείς· ειδικότερα, θα έχει τους εξής στόχους:

---

13 Βλ. Πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, προσαρτημένο στη συνθήκη του Άμστερνταμ, σημείο 9.

14 COM (2002) 277 τελικό.

15 Σύμφωνα με τα άρθρα 138 και 139 της συνθήκης ΕΚ.

– να συμβάλει στην καλύτερη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων συντελεστών και της κοινωνίας των πολιτών στις διαδικασίες διαβούλευσης·

– να βελτιώσει τη διαφάνεια των διαβουλεύσεων όσον αφορά τον τρόπο διεξαγωγής τους και την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων τους από την Επιτροπή·

– να εξασφαλίσει μια συνεκτική προσέγγιση από το σύνολο των υπηρεσιών της Επιτροπής σε αυτές τις διαδικασίες.

Μεταξύ αυτών των προδιαγραφών, η Επιτροπή προβλέπει ιδίως μια κατ'αρχήν ελάχιστη προθεσμία έξι εβδομάδων για τις διαβουλεύσεις και διευκρινίζει ότι σκοπεύει να διευκολύνει τη συμμετοχή σε αυτές, μέσω της καθιέρωσης ενός ενιαίου σημείου πρόσβασης, όπου θα παρατίθεται ο κατάλογος των εν εξελίξει διαβουλεύσεων.

Αρμοδιότητα : Επιτροπή

Πραγματοποίηση : από το 2003

Παράλληλα με τις πρακτικές που καθιερώθηκαν εδώ και πολλά έτη στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ και σε ορισμένα κράτη μέλη, και για να ανταποκριθεί στο κάλεσμα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων του Γκέτεμποργκ και του Λάκεν, η Επιτροπή καθόρισε *μια μέθοδο αξιολόγησης επιπτώσεων,* την οποία εκθέτει σε μια ειδική ανακοίνωση που εκδόθηκε παράλληλα με το παρόν σχέδιο δράσης[16]. Με το μέσο αυτό, το οποίο συγκεντρώνει όλες τις υπάρχουσες πρακτικές[17], η Επιτροπή προτίθεται αφενός να εγγυηθεί και αφετέρου να αιτιολογήσει το βάσιμο των νομοθετικών προτάσεών της.

Ενέργεια : Αξιολόγηση των επιπτώσεων των κυριότερων νομοθετικών και πολιτικών πρωτοβουλιών

Πριν από τα τέλη του 2002, η Επιτροπή θα θέσει σε λειτουργία ένα *ολοκληρωμένο και ισορροπημένο μέσο για την αξιολόγηση των επιπτώσεων* των νομοθετικών και πολιτικών πρωτοβουλιών της, το οποίο θα καλύπτει τις πτυχές της αξιολόγησης των επιπτώσεων στις κανονιστικές ρυθμίσεις αφενός και στη βιώσιμη ανάπτυξη (οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική) αφετέρου και θα ενσωματώνει τα υπάρχοντα μέσα και μεθόδους. Η αξιολόγηση των επιπτώσεων θα βοηθήσει στον προσδιορισμό των ευκαιριών για δράση σε κοινοτικό επίπεδο, με σεβασμό προς τη Συνθήκη και το πρωτόκολλο για τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

- Αυτό το μέσο θα επιτρέψει επίσης να προσδιοριστεί καλύτερα το καταλληλότερο μέσο ή ο συνδυασμός των μέσων, είτε πρόκειται για νομοθετικά μέσα είτε όχι, μεταξύ ενός ευρέος φάσματος επιλογών (κανονισμός, οδηγία, σύσταση, από κοινού ρύθμιση, αυτορύθμιση, εθελοντικές κλαδικές συμφωνίες, ανοικτή μέθοδος συντονισμού, οικονομικές παρεμβάσεις, ενημερωτικές εκστρατείες) ·

16 COM (2002) 276 τελικό.

17 Η Επιτροπή έχει διαμορφώσει τα τελευταία έτη πολλά μέσα ή ειδικές μεθόδους αξιολόγησης των επιπτώσεων: Business Impact Assessment (αξιολόγηση των επιπτώσεων στις επιχειρήσεις)· Regulatory Impact Assessment (αξιολόγηση των επιπτώσεων στις κανονιστικές ρυθμίσεις)· Sustainable Impact Assessment, (αξιολόγηση των επιπτώσεων στη βιώσιμη ανάπτυξη), εκ των προτέρων αξιολόγηση. Ο σκοπός είναι ιδίως να λαμβάνονται υπόψη οι στόχοι της Συνθήκης, όπως η βιώσιμη ανάπτυξη, η προστασία του περιβάλλοντος, η ισότητα των ευκαιριών, η υγεία.

- Κατ'αρχήν, όλες οι νομοθετικές προτάσεις και όλες οι άλλες σημαντικές πολιτικές προτάσεις προς έγκριση, δηλαδή εκείνες που προβλέπονται στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής, θα υποβάλονται στη διαδικασία της αξιολόγησης επιπτώσεων. Ωστόσο, μόνον οι σημαντικές προτάσεις θα αποτελούν αντικείμενο εκτενούς αξιολόγησης επιπτώσεων·

- Βάσει μιας προκαταρκτικής αξιολόγησης επιπτώσεων στο στάδιο της Ετήσιας Στρατηγικής Πολιτικής, ένα έτος πριν από την έγκριση των πρωτοβουλιών, η Επιτροπή θα καθορίζει τις προτάσεις που πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο μιας πιο λεπτομερούς αξιολόγησης επιπτώσεων. Οι Γενικές Διευθύνσεις πρέπει να έχουν ολοκληρώσει την αξιολόγησης επιπτώσεων το αργότερο στο στάδιο των διυπηρεσιακών διαβουλεύσεων. Όταν οι προτάσεις απαιτούν μια εμπεριστατωμένη ανάλυση, οι Γενικές Διευθύνσεις θα έχουν ήδη αρχίσει τη διαδικασία με δική τους πρωτοβουλία, πριν ακόμα η πρόταση να ενσωματωθεί στην Ετήσια Στρατηγική Πολιτικής.

Αρμοδιότητα : Επιτροπή

Πραγματοποίηση : σταδιακή από το τέλος του 2002, με στόχο την πλήρη εφαρμογή το 2004/2005

Το πρωτόκολλο σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας αναθέτει στην Επιτροπή την ευθύνη να αιτιολογεί, στην εισηγητική έκθεση που συνοδεύει κάθε πράξη, τις προτάσεις της σε σχέση με την αρχή της επικουρικότητας και να διευκρινίζει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις τους[18]. Για να εξασφαλιστεί η ορθή κατανόηση των νομοθετικών προτάσεων της Επιτροπής και να εναρμονιστούν οι ενέργειες που είχαν καθοριστεί στο παρελθόν, η Επιτροπή σκοπεύει να προχωρήσει ακόμα περισσότερο *ενισχύοντας το περιεχόμενο της αιτιολογικής έκθεσης* των προτάσεων.

Ενέργεια : Ενίσχυση της αιτιολογικής έκθεσης των νομοθετικών προτάσεων

Η Επιτροπή θα διευκρινίζει στην *αιτιολογική έκθεση των νομοθετικών προτάσεών της* τα εξής πέντε στοιχεία, βάσει ενός προκαθορισμένου υποδείγματος: τις διαβουλεύσεις που έχουν διεξαχθεί και τα αποτελέσματα τους, την αξιολόγηση επιπτώσεων που πραγματοποίησε, την αιτιολόγηση της επιλογής του μέσου που προτείνει, ιδίως όσον αφορά τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, και τέλος τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της πρότασης.

Αρμοδιότητα : Επιτροπή
Πραγματοποίηση : σταδιακή από το 2003

Τέλος, η ποιότητα της νομοθεσίας πρέπει να διατηρηθεί κατά την εφαρμογή της. Η προσαρμογή της νομοθεσίας στις εξελίξεις του εκάστοτε αντικειμένου της, ιδίως από τα κράτη μέλη και τους ενδιαφερόμενους συντελεστές που την εφαρμόζουν, αποτελεί συνεπώς ουσιαστική πρόκληση και ζήτημα που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ήδη από την προπαρασκευή μιας νομοθετικής πρότασης, γεγονός που πιθανότατα θα επιτρέψει την απλούστευση της νομοθεσίας (βλ. μέρος ΙΙ).

[18] Βλ. πρωτόκολλο, *ibid.*, σημείο 9, εδάφιο 2.

Ενέργεια : Εισαγωγή ρήτρας επανεξέτασης στις νομοθετικές πράξεις

Με την επιφύλαξη του δικαιώματός της για την ανάληψη πρωτοβουλίας, η Επιτροπή δεσμεύεται να εισαγάγει, όπου αυτό αρμόζει, μια *ρήτρα επανεξέτασης*, ή ακόμα και αναθεώρησης, στις προτάσεις της για νομοθετικές πράξεις, ιδίως σε εκείνες που υφίστανται ταχείες τεχνολογικές εξελίξεις, έτσι ώστε να εξασφαλίσει την ανανέωση και την τακτική προσαρμογή της νομοθεσίας. Ιδιαίτερα βάσει πληροφοριών που παρέχονται από τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη, η Επιτροπή συντάσσει έκθεση και μπορεί, όπου αυτό ισχύει, να προτείνει την προσαρμογή της υπό εξέταση νομοθεσίας. Μία τέτοια ενέργεια πρέπει να στηρίζεται στην αποτελεσματική συνεργασία με τις εθνικές διοικήσεις (βλ. μέρος IV), ιδίως όσον αφορά την εκ των υστέρων αξιολόγηση της εφαρμογής της νομοθεσίας στα κράτη μέλη. Ύστερα από αυτή την επανεξέταση και όπου αυτό αρμόζει, η Επιτροπή θα φροντίσει να καθορίσει μέτρα απλούστευσης της ουσίας των νομοθετικών πράξεων. Προτείνοντας τη ρήτρα επανεξέτασης, η Επιτροπή θα φροντίσει να διατηρήσει την ασφάλεια του δικαίου για τους διάφορους οικονομικούς συντελεστές.

Αρμοδιότητα : Επιτροπή

Πραγματοποίηση : άμεση

1.2. Συνέχεια που πρέπει να δίνεται στη θέσπιση και την εφαρμογή των νομοθετικών πράξεων

Η θέσπιση νομοθετικών πράξεων είναι ουσιαστικά αρμοδιότητα του κοινοτικού νομοθέτη. Η Επιτροπή, από μέρους της, θα έπρεπε να διαδραματίζει έναν πιο καθοριστικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία:

- ενθαρρύνοντας περισσότερο το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο για την επίτευξη ταχείας συμφωνίας στις αρμόζουσες περιπτώσεις, εάν είναι δυνατόν ήδη από την πρώτη ανάγνωση όπου εφαρμόζεται η διαδικασία συναπόφασης. Αυτό προϋποθέτει μια πιο συστηματική συνεργασία με την Επιτροπή, ήδη από την έναρξη των διαπραγματεύσεων. Η Επιτροπή θα στηρίζεται στις διαβουλεύσεις και την αξιολόγηση των επιπτώσεων που θα έχει προηγουμένως διεξαγάγει, έτσι ώστε να στρέψει τις απόψεις προς τις προτάσεις της·

- επιμένοντας, στο Συμβούλιο, για την εφαρμογή της ψηφοφορίας με ειδική πλειοψηφία, κάθε φορά που αυτό προβλέπεται, αντί για την υπερβολική επιδίωξη ομοφωνίας, η οποία πολύ συχνά επιφέρει την παράταση της διαδικασίας και τη μεσολάβηση πολύπλοκων συμβιβασμών.

Η Επιτροπή θα προβεί στην εξής ενέργεια, με σκοπό να εξασφαλίσει την ποιότητα και την ευστοχία του νομοθετικού έργου:

Ενέργεια : Αυξημένη χρήση από την Επιτροπής της απόσυρσης των προτάσεών της

Με πλήρη σεβασμό προς τους κανόνες και τις υπάρχουσες διοργανικές πρακτικές, η Επιτροπή θα καταφεύγει πιο συχνά στη *δυνατότητα απόσυρσης μιας νομοθετικής πρότασης* όταν ισχύει ένα από τα ακόλουθα δύο κριτήρια:

– πρώτον, όπως το συνηθίζει ήδη η Επιτροπή αποβλέποντας στην απλούστευση και την ελάφρυνση του νομοθετικού έργου[19], εάν ύστερα από πολλά έτη μια εκκρεμής πρόταση δεν έχει ακόμα συζητηθεί από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και όταν αυτή δεν έχει πλέον επίκαιρο χαρακτήρα· ·

– δεύτερον, εάν οι τροποποιήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ή/και του Συμβουλίου αλλοιώνουν την πρόταση, δημιουργούν έναν βαθμό πολυπλοκότητας ασύμβατο με τους στόχους και τις διατάξεις της Συνθήκης, ή εάν φαίνεται πως αντιβαίνουν το πρωτόκολλο για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Βεβαίως, η εφαρμογή αυτών των μέτρων εναπόκειται στην πολιτική εκτίμηση της Επιτροπής. Πράγματι, η θέσπιση των νομοθετικών πράξεων, ιδίως των σημαντικότερων, συχνά απαιτεί μακρά διαδικασία διαπραγματεύσεων καθώς και τροποποιήσεις μέσω πολύπλοκων συμβιβασμών.

Αρμοδιότητα : Επιτροπή

Πραγματοποίηση : άμεση

Η Επιτροπή επαγρυπνεί επίσης για την ορθή εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας και κινεί διαδικασίες κατά των παρατηρούμενων παραβάσεων. Από αυτή την άποψη, εκφράζει την ικανοποίησή της για τη συνεργασία που έχει καθιερωθεί στον τομέα αυτόν με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, μέσω της Επιτροπής Αναφορών, καθώς και με τον Ευρωπαίο Διαμεσολαβητή.

Ενέργεια : Συνέχεια που πρέπει να δίνεται στις παραβάσεις

Σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει, η Επιτροπή έχει ήδη κωδικοποιήσει τα ισχύοντα διοικητικά μέτρα σε θέματα διεκπεραίωσης των καταγγελιών.[20] Πρόκειται για ένα πρώτο σημαντικό στάδιο που πρέπει να επεκταθεί και στο επίπεδο των παραβάσεων.

Επίσης, η Επιτροπή θα καθιερώσει σύντομα τα κριτήρια που θα χρησιμοποιηθούν για τον *καθορισμό των προτεραιοτήτων όσον αφορά τις διαδικασίες εξέτασης τυχόν παραβιάσεων του κοινοτικού δικαίου*, βάσει στοιχείων που ήδη προτείνονται στη Λευκή Βίβλο για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, χωρίς όμως να περιορίσει τη διακριτική ευχέρειά της (τα κριτήρια αυτά είναι: η πρακτική και η ποιότητα της μεταφοράς των οδηγιών· η συμβατότητα μεταξύ του εθνικού δικαίου και των θεμελιωδών αρχών του κοινοτικού δικαίου· οι σοβαρές επιπτώσεις στο κοινοτικό συμφέρον· η επαναλαμβανόμενη δυσκολία λειτουργίας ενός συγκεκριμένου μέσου σε ένα κράτος μέλος· τέλος, τα προβλήματα που αφορούν την κοινοτική χρηματοδότηση).

Εξάλλου, η Επιτροπή θα ενισχύσει περισσότερο τον *έλεγχο που ασκεί στη μεταφορά στο εθνικό δίκτυο*, ιδίως μέσω ενός τακτικού πίνακα μεταφοράς και με την αντιμετώπιση των ενδεχόμενων παραβάσεων.

Αρμοδιότητα : Επιτροπή

Πραγματοποίηση : 2002

---

19 Η Επιτροπή έχει αποσύρει πολλές προτάσεις της τα τελευταία έτη: 34 το 1997· 58 το 1999· και 108 το 2001.

20 COM(2002) 141 τελικό, έκδοση στις 20 Μαρτίου 2002.

1.3. Γενικός συντονισμός και εφαρμογή

Για να εξασφαλίσει τη συνεκτικότητα των νομοθετικών προτάσεών της και να φέρει εις πέρας τις ενέργειες που περιγράφονται στην παρούσα ανακοίνωση, η Επιτροπή διαμορφώνει ένα εσωτερικό δίκτυο με θέμα την καλύτερη νομοθετική πρακτική. Αυτό το δίκτυο θα επιτρέψει τη συγκέντρωση και τον συντονισμό των εργασιών των υπαρχόντων δικτύων και ομάδων, σύμφωνα με τη βούληση της Επιτροπής να απλουστεύσει τις μεθόδους εργασίας της.

Ενέργεια : Διαμόρφωση εσωτερικού δικτύου της Επιτροπής

Η Επιτροπή διαμορφώνει ένα *εσωτερικό δίκτυο με θέμα την καλύτερη νομοθετική πρακτική,* το οποίο θα συγκεντρώνει το σύνολο των Γενικών Διευθύνσεων που έχουν ρυθμιστικές αρμοδιότητες και θα συντονίζεται από τον Γενικό Γραμματέα[21].

Το δίκτυο αυτό, η δομή του οποίου θα είναι ελαφριά, θα έχει ως ουσιαστικό καθήκον να συντονίζει και να συμπληρώνει τα υπάρχοντα μέσα και τα πλαίσια, καθώς και να παρέχει μια συνολική εικόνα της εφαρμογής και της συνέχειας που δίνεται στο παρόν σχέδιο. Πιο συγκεκριμένα, η αποστολή του αφορά ιδίως τους εξής τομείς:

– την παρακολούθηση και την παροχή βοήθειας για την εφαρμογή του σχεδίου δράσης, ιδίως όσον αφορά την τήρηση των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, καθώς των δεσμεύσεων που ανέλαβε η Επιτροπή στο παρόν σχέδιο δράσης όσον αφορά τη μέθοδο·

– τον προσδιορισμό και την πρόληψη των ενδεχόμενων δυσχερειών κατά την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας και την εκτέλεση των ενεργειών του σχεδίου. Σε περίπτωση ανάγκης, το δίκτυο θα προσφεύγει, μέσω του Γενικού Γραμματέα, στους Γενικούς Διευθυντές ή ακόμα και στους Επιτρόπους, για κάθε ζήτημα που απαιτεί πολιτική διαιτησία·

– θα έχει επίσης το καθήκον να συντονίζει την προετοιμασία της ετήσιας αξιολόγησης που αφορά την ποιότητα των ρυθμιστικών κειμένων και τις εθνικές εκθέσεις (βλ. μέρος IV)·

– Παράλληλα, θα πρέπει να εξασφαλίζει τη συνέπεια της θέσης της Επιτροπής στο διοργανικό δίκτυο καθώς και στις σχέσεις της με τα κράτη μέλη (βλ. μέρος IV).

Αρμοδιότητα : Επιτροπή

Πραγματοποίηση : άμεση

2. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Η βελτίωση και η απλούστευση του κοινοτικού ρυθμιστικού περιβάλλοντος εμπίπτει σε μεγάλο βαθμό και στην αρμοδιότητα της νομοθετικής εξουσίας της Κοινότητας, δηλαδή το

[21] Η Επιτροπή διαθέτει ήδη, μέσω της Γενικής Γραμματείας της και των εσωτερικών διαβουλεύσεών της, σημαντικά μέσα για την εξασφάλιση του συντονισμού των πολιτικών της. Οι δεσμεύσεις που αναλαμβάνει στο παρόν σχέδιο δράσης καθώς και η εντονότερη απαίτηση για ποιότητα των κανονιστικών ρυθμίσεων απαιτούν και αιτιολογούν τη δημιουργία ενός τέτοιου δικτύου νομοθετικού συντονισμού.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, τα οποία ασκούν την εξουσία τους κυρίως στη διάρκεια της διαδικασίας διαβουλεύσεων και στη συνέχεια κατά τη διαδικασία ψήφισης καθεαυτή.

Η Επιτροπή εκτιμά ότι η βελτίωση της ποιότητας των ρυθμίσεων δεν είναι εφικτή χωρίς την έντονη δέσμευση του νομοθέτη. Υπογραμμίζει την ανάγκη για συζήτηση σε ένα διοργανικό πλαίσιο που να επιτρέπει, εφόσον το επιθυμούν και τα άλλα θεσμικά όργανα, τη σύναψη μιας *διοργανικής συμφωνίας*. Η σύναψη μιας τέτοιας συμφωνίας θα πρέπει να επιτευχθεί, εάν είναι δυνατόν, πριν από τα τέλη του 2002, όσον αφορά το χρονοδιάγραμμα εφαρμογής των ακόλουθων ενεργειών.

Από αυτή την άποψη και με την επιφύλαξη του δικαιώματος πρωτοβουλίας που διαθέτει, η Επιτροπή προτείνει στα άλλα θεσμικά όργανα τις ακόλουθες ενέργειες.

2.1. Για μια πιο εύστοχη χρήση των μέσων

Η Επιτροπή έχει δεσμευθεί να διασαφηνίσει την επιλογή και τη χρήση των μέσων που διαθέτει για το νομοθετικό έργο[22]. Αυτός ο προβληματισμός ενσωματώθηκε στην εντολή της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης και ενδεχομένως θα οδηγήσει σε τροποποιήσεις της Συνθήκης στην προσεχή Διακυβερνητική Διάσκεψη[23]. Υπό αυτές τις συνθήκες, η Επιτροπή κρίνει άστοχη τη διατύπωση πρότασης στο παρόν σχέδιο δράσης και επιφυλάσσεται για μια μεταγενέστερη συμβολή στο πλαίσιο της Συνέλευσης.

Ωστόσο, η Επιτροπή υπενθυμίζει ήδη από σήμερα ότι όταν γίνεται χρήση του κανονισμού και της οδηγίας πρέπει να τηρείται το πνεύμα και το γράμμα των συνθηκών: ένας κανονισμός δεν πρέπει να χρησιμοποιείται παρά μόνον για μια ενέργεια που απαιτεί την ομοιόμορφη εφαρμογή στα κράτη μέλη· στις υπόλοιπες περιπτώσεις, η οδηγία πρέπει να αποτελέσει εκ νέου το νομοθετικό μέσο που καθορίζει το νομικό πλαίσιο και τους επιδιωκόμενους στόχους.

Εξάλλου, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι, αντί για τη νομοθεσία, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εύστοχα οι εναλλακτικές λύσεις, χωρίς να θίγονται οι διατάξεις της Συνθήκης ούτε οι εξουσίες του νομοθέτη. Υπάρχουν επίσης πολλά μέσα που ενδεχομένως θα επιτρέψουν, υπό σαφώς καθορισμένες συνθήκες, να επιτευχθούν οι στόχοι της Συνθήκης ενώ παράλληλα απλοποιείται το νομοθετικό έργο και η ίδια η νομοθεσία (από κοινού ρύθμιση, αυτορύθμιση, κλαδικές εθελοντικές συμφωνίες, ανοικτή μέθοδος συντονισμού, οικονομικές παρεμβάσεις, ενημερωτικές εκστρατείες).

Η αυτορύθμιση αφορά διάφορες πρακτικές, κοινούς κανόνες, κώδικες δεοντολογίας ή εθελοντικές συμφωνίες που καθορίζουν εθελοντικά οι ίδιοι οι οικονομικοί και οι κοινωνικοί συντελεστές, οι ΜΚΟ ή οι οργανωμένες ομάδες, με σκοπό τη ρύθμιση και την οργάνωση των ενεργειών τους. Αντίθετα με την από κοινού ρύθμιση, η αυτορύθμιση (ή *self-regulation*) δεν συνεπάγεται απαραίτητα μια νομοθετική πράξη (βλ. κατωτέρω).

Η Επιτροπή ενδέχεται να κρίνει μη προτιμητέα την υποβολή νομοθετικής πρότασης όταν υπάρχουν ήδη τέτοιες πρακτικές και επιτρέπουν την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης. Μπορεί επίσης να προτείνει, π.χ. μέσω μιας σύστασης, την προσφυγή των ενδιαφερόμενων μερών στην αυτορύθμιση, για να αποφύγει τη θέσπιση νομοθεσίας, χωρίς όμως να αποκλείει

---

22 COM(2001)428 « Λευκή Βίβλος για την ευρωπαϊκή διακυβέρνηση » και COM (2001)726 « Απλούστευση και βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος ».

23 Βλ. ανωτέρω.

τη δυνατότητα για νομοθεσία, εάν η αυτορύθμιση αποδειχθεί ανεπαρκής ή αναποτελεσματική.

Αυτές οι εθελοντικές συμφωνίες αποτελούν μια από τις πράξεις αυτορύθμισης. Μπορούν επίσης, βάσει νομοθετικής πράξης και συνεπώς κατά τρόπο πιο δεσμευτικό και πιο τυπικό, να επιτρέψουν στους ενδιαφερόμενους παράγοντες να εφαρμόσουν μια νομοθεσία που θεσπίστηκε στο πλαίσιο ενός μηχανισμού από κοινού ρύθμισης.

Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να ενημερώνει τον νομοθέτη σχετικά με την επιλογή των μέσων που προτείνει στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος εργασίας ή/και των διαδικασιών διαλόγου που έχει ήδη καθιερώσει με τον νομοθέτη.

Τέλος, έχοντας επίγνωση του γεγονότος ότι η κοινοτική νομοθεσία γίνεται όλο και περισσότερο λεπτομερής, δυσχεραίνοντας έτσι την κατανόηση και την εφαρμογή της, η Επιτροπή σκοπεύει να δεσμευθεί να μην βαρύνει τις νομοθετικές προτάσεις της, σύμφωνα με το πρωτόκολλο για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας[24].

Ενέργεια : Περιορισμός των οδηγιών στις ουσιαστικές πτυχές της νομοθεσίας

Η Επιτροπή σκοπεύει να *επιστρέψει στον αρχικό ορισμό της οδηγίας, όπως αυτός παρατίθεται στη Συνθήκη*. Επίσης, επιθυμεί να περιορίσει όσο το δυνατόν περισσότερο τις οδηγίες στο γενικό πλαίσιο, όπου θα περιλαμβάνονται οι στόχοι, τα χρονικά όρια και τα ουσιαστικά στοιχεία της νομοθεσίας. Είναι αρμοδιότητα του νομοθέτη να αποφανθεί σχετικά με αυτά τα ουσιαστικά στοιχεία, ως αντικείμενα πολιτικής απόφασης, και να παραπέμψει τις τεχνικές λεπτομέρειες στα εκτελεστικά μέτρα.

Αυτός ο περιορισμός, ο οποίος μεταξύ άλλων αποσκοπεί στην απλούστευση της νομοθεσίας, θα εφαρμοστεί χωρίς να θιγούν οι νομοθετικές εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Αντίθετα, θα τους επιτρέψει να επικεντρώσουν τις συζητήσεις τους στις θεμελιώδεις πτυχές της ρύθμισης. Κατά την άποψη της Επιτροπής, αυτή η δράση πρέπει να συνοδεύεται από τον προβληματισμό των θεσμικών οργάνων σχετικά με την ανάθεση των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων. Η Επιτροπή επιφυλάσσεται να υποβάλει προτάσεις στον τομέα αυτόν[25].

Αρμοδιότητα : Θεσμικά όργανα.

Πραγματοποίηση : 2002.

Το ζήτημα της *από κοινού ρύθμισης* συγκαταλέγεται μεταξύ των πιο ευαίσθητων για τους οικονομικούς συντελεστές και τις οργανώσεις που εκπροσωπούν ένα κλάδο δραστηριότητας, αλλά το ίδιο ισχύει και για τα θεσμικά όργανα, όπως έχει τονιστεί στις συζητήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η από κοινού ρύθμιση επιτρέπει, στο πλαίσιο μιας νομοθετικής πράξης, να αφεθεί η υλοποίηση των στόχων που καθορίζονται από τον νομοθέτη σε μέτρα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των αναγνωρισμένων ενδιαφερόμενων συντελεστών του εκάστοτε κλάδου. Υπό το πρίσμα της νομοθετικής απλούστευσης, η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι πρόκειται για ένα μέσο, η χρήση του οποίου – στο πλαίσιο από κοινού συμφωνηθέντων κριτηρίων – μπορεί να αποφέρει καρπούς όσον αφορά την εξασφάλιση της προσαρμογής της νομοθεσίας στα προβλήματα του εκάστοτε κλάδου, την ελάφρυνση του

---

[24] Βλ. πρωτόκολλο, *ibid.,* σημείο 6.

[25] COM (2002) 275 τελικό.

νομοθετικού έργου μέσω της εστίασης στις ουσιαστικές πτυχές, και τέλος την αποκόμιση οφέλους από τις εμπειρίες των ενδιαφερόμενων μερών, και ιδίως των οικονομικών παραγόντων και των κοινωνικών εταίρων. Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι στα άρθρα 138 και 139 της Συνθήκης προβλέπονται ειδικές μορφές από κοινού ρύθμισης, που δεν επηρεάζονται από το παρόν σχέδιο δράσης.

Ενέργεια : Πλαισιωμένη χρήση ενός μηχανισμού από κοινού ρύθμισης

Η Επιτροπή προτείνει στον νομοθέτη μια πιο συχνή χρήση της από κοινού ρύθμισης, βάσει των εξής κριτηρίων:

- Η Επιτροπή προτείνει στον νομοθέτη να *κάνει χρήση της από κοινού ρύθμισης βάσει νομοθετικής πράξης*. Με αυτόν τον τρόπο, ο νομοθέτης συμμετέχει σε όλες τις σχετικές προτάσεις. Με την επιφύλαξη του δικαιώματος πρωτοβουλίας που διαθέτει, η Επιτροπή θα ενημερώνει προηγουμένως τον νομοθέτη, στο πλαίσιο του ετήσιου προγράμματος εργασίας της ή/και των ήδη καθιερωμένων διαδικασιών διαλόγου, για την πρόθεσή της να καταφύγει σε ένα μηχανισμό από κοινού ρύθμισης. Ο νομοθέτης θα μπορεί έτσι να κρίνει, ανάλογα με την περίπτωση, κατά πόσον είναι βάσιμη η χρήση αυτού του μέσου·

- Αυτή η χρήση, στο πλαίσιο μιας νομοθετικής πράξης, πρέπει να προσδώσει προστιθέμενη αξία υπέρ του κοινού συμφέροντος. Η προσέγγιση αυτή μπορεί να αποδειχθεί πρόσφορη από τη στιγμή που απαιτούνται ευέλικτα ή/και επείγοντα μέσα, στο βαθμό που αυτά δεν απαιτούν την ομοιόμορφη εφαρμογή σε όλη την Κοινότητα και δεν επηρεάζουν τις συνθήκες του ανταγωνισμού·

- Ο νομοθέτης καθορίζει, μέσα σε αυτό το ρυθμιστικό πλαίσιο, τις ουσιαστικές πτυχές της νομοθεσίας: τους επιδιωκόμενους στόχους, τα χρονικά όρια και τους μηχανισμούς εφαρμογής, τις μεθόδους ελέγχου της εφαρμογής και τις ενδεχόμενες κυρώσεις, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η νομική ασφάλεια της νομοθεσίας·

- Ο νομοθέτης κρίνει σε ποιο βαθμό ο καθορισμός και η εκτέλεση των μέτρων εφαρμογής μπορούν να παραπεμφθούν στα ενδιαφερόμενα μέρη, λόγω της αναγνωρισμένης τους πείρας στον τομέα. Οι διατάξεις αυτές, π.χ. οι κλαδικές συμφωνίες, πρέπει να είναι συμβατές με την ευρωπαϊκή νομοθεσία περί ανταγωνισμού·

- Στην περίπτωση που η χρήση αυτού του μηχανισμού δεν αποφέρει τα αναμενόμενα αποτελέσματα, η Επιτροπή επιφυλάσσεται να υποβάλει μια κλασική νομοθετική πρόταση στον νομοθέτη·

- Η αρχή της *διαφάνειας* της νομοθεσίας εφαρμόζεται όσον αφορά τη χρήση της από κοινού ρύθμισης. Ο πολίτης πρέπει να έχει πρόσβαση στην ίδια τη νομοθετική πράξη και στις διατάξεις εφαρμογής. Οι κλαδικές συμφωνίες και οι λεπτομέρειες εφαρμογής πρέπει να δημοσιοποιούνται κάτω από συνθήκες που πρέπει να καθοριστούν·

- Η Επιτροπή, το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πρέπει να θεωρούν τα ενδιαφερόμενα μέρη ως αντιπροσωπευτικά, οργανωμένα και υπεύθυνα.

Αρμοδιότητα : Θεσμικά όργανα – Ακόμα και εάν η Επιτροπή προτείνει μια νομοθετική πράξη στην οποία προβλέπεται η χρήση της από κοινού ρύθμισης, η έγκριση αυτής της πρότασης εμπίπτει στην αρμοδιότητα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Πραγματοποίηση : 2002

2.2. Απλοποίηση και μείωση της κοινοτικής νομοθεσίας

Το κοινοτικό κεκτημένο αντιπροσωπεύει περισσότερες από 80.000 σελίδες και εφαρμόζεται ήδη στους οικονομικούς παράγοντες και στους πολίτες. Υπάρχουν πολλές μέθοδοι για την απλούστευσή του και τη μείωση του όγκου του (ενοποίηση, κωδικοποίηση, ανασύνταξη και απλούστευση)[26]. Η Επιτροπή έχει ήδη προβεί σε δοκιμαστικές απλουστεύσεις της ουσίας των κειμένων ανά κλάδο· οι εμπειρίες αυτές, παρά την πρόοδο που σημειώθηκε, εξακολουθούν να είναι περιορισμένες δεδομένου ότι τα αποτελέσματα δεν ανταποκρίνονται πάντα στις προσπάθειες που έχει καταβάλει η Επιτροπή (για παράδειγμα το πρόγραμμα SLIM). Παράλληλα, μόλις ξεκίνησε ένα τεράστιο πρόγραμμα κωδικοποίησης, το οποίο αναμένεται ότι θα καταστήσει δυνατή τη μείωση του όγκου του κεκτημένου, την απλοποίηση της ανάγνωσης και της εφαρμογής της νομοθεσίας, και την επίτευξη απτών αποτελεσμάτων[27].

Πρέπει αναμφίβολα να σημειωθεί μεγαλύτερη πρόοδος όσον αφορά τη διαμόρφωση, παράλληλα με το πρόγραμμα κωδικοποίησης, ενός προγράμματος απλούστευσης της νομοθεσίας. Ο συνδυασμός αυτών των δύο ενεργειών και η επακόλουθη συσχέτισή του με την εφαρμογή της διοργανικής συμφωνίας για την ανασύνταξη, θα επιτρέψει τον καθορισμό ενός φιλόδοξου στόχου απλούστευσης και μείωσης του όγκου του κεκτημένου.

Από αυτή την άποψη, η πολιτική υποστήριξη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση. Συνεπώς η Επιτροπή προτείνει τα εξής:

Ενέργεια : Απλούστευση και μείωση του όγκου του κοινοτικού κεκτημένου

Η Επιτροπή κρίνει ευκταία, με την απαραίτητη υποστήριξη του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, την επίτευξη του ακόλουθου διπλού στόχου: *την απλούστευση του κεκτημένου και τη μείωση του όγκου του*[28]. Για τον σκοπό αυτό πρέπει να γίνουν τα εξής:

– να καθοριστεί από τα θεσμικά όργανα ένα *πρόγραμμα απλούστευσης* της ουσίας της κοινοτικής νομοθεσίας. Η Επιτροπή θα πρέπει να προσδιορίσει τους τομείς που ενδεχομένως επιδέχονται μια τέτοια απλούστευση και να ενημερώσει σχετικά τον νομοθέτη. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όντας αρμόδια ως νομοθέτης για

---

26 Η *ενοποίηση* συνίσταται στη συγκέντρωση σε ένα ενιαίο κείμενο των ισχυουσών διατάξεων μιας συγκεκριμένης νομοθετικής πράξης, οι οποίες είναι διασκορπισμένες στην πρώτη σχετική νομική πράξη και στις επακόλουθες πράξεις τροποποίησης. Η *κωδικοποίηση* συνίσταται στη θέσπιση μιας νέας νομικής πράξης, η οποία συγκεντρώνει σε ένα ενιαίο κείμενο μια βασική πράξη και τις διαδοχικές της τροποποιήσεις, χωρίς να αλλάζει την ουσία τους, ενώ η νέα νομική πράξη αντικαθιστά και καταργεί την προηγούμενη. Στις 20 Δεκεμβρίου 1994 συνάφθηκε μια διοργανική συμφωνία σχετικά με την κωδικοποίηση. Η *ανασύνταξη* επιτρέπει τη θέσπιση μιας ενιαίας νομοθετικής πράξης, η οποία επιφέρει τις αρμόζουσες τροποποιήσεις σε θέματα ουσίας ενώ παράλληλα τις κωδικοποιεί ως προς τις διατάξεις της προηγούμενης πράξης που παραμένουν ως έχουν, και τέλος καταργεί αυτή την προηγούμενη πράξη. Η διοργανική συμφωνία που συνάφθηκε στις 17 Απριλίου 2002, για μια πιο συστηματική χρήση της τεχνικής τής ανασύνταξης των νομικών κειμένων [SEC (2001) 1364] θα επιτρέψει την καλύτερη εφαρμογή αυτής της μεθόδου. Τέλος η *απλούστευση* είναι μια διαδικασία που αποβλέπει, βάσει της πείρας που έχει αποκτηθεί, στο να απλοποιήσει την ουσία μιας κανονιστικής ρύθμισης, προσαρμόζοντάς την στις ανάγκες των χρηστών. Οι πράξεις που υπόκεινται σε κωδικοποίηση, ανασύνταξη ή απλούστευση *πρέπει να υποβάλλονται στον νομοθέτη προς έγκριση, δεδομένου ότι έχει τροποποιηθεί η δομή ή η ουσία τους.*

27 COM (2001) 645 τελικό.

28 COM (2001) 726 τελικό. Η Επιτροπή είχε εκτιμήσει ότι είναι ευκταία μείωση 25% τουλάχιστον σε σελίδες ή/και αριθμό πράξεων για τον Ιανουάριο του 2005, οπότε λήγει η θητεία της παρούσας Επιτροπής.

την τελική έγκριση των απλοποιημένων νομοθετικών προτάσεων, θα πρέπει με τη σειρά τους να τροποποιήσουν τις μεθόδους εργασίας τους, διαμορφώνοντας για παράδειγμα δομές *ad hoc*, επιφορτισμένες ειδικά με τη νομοθετική απλούστευση.[29] Η Επιτροπή κρίνει αναγκαία τη σύναψη μιας διοργανικής συμφωνίας για την απλούστευση, ιδίως όσον αφορά τις διαδικαστικές πτυχές που επιτρέπουν στον νομοθέτη μια ταχύτερη εξέταση των απλοποιημένων νομοθετικών πράξεων. Μία τέτοια συμφωνία θα πρέπει να συναφθεί πριν από τα τέλη του 2002·

– να υποστηριχθεί το *πρόγραμμα κωδικοποίησης* που ξεκίνησε η Επιτροπή τον Νοέμβριο του 2001[30], ιδίως με την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με τις διαδικασίες ταχείας έγκρισης, σε πρώτη ανάγνωση, κωδικοποιημένων νομοθετικών προτάσεων που έχει υποβάλει η Επιτροπή. Η Επιτροπή από μέρους της, θα εργαστεί ήδη από τα πρώτα στάδια, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, έτσι ώστε να καταστήσει δυνατή μια τέτοια συμφωνία.

Αρμοδιότητα : Θεσμικά όργανα.

Προθεσμία : Ιανουάριος 2005. Θα καταρτιστεί ενδιάμεσος απολογισμός στα τέλη του 2003.

2.3. Προσοχή στην ποιότητα της θεσπιζόμενης νομοθεσίας

Τα θεσμικά όργανα κατέληξαν τα τελευταία έτη σε ένα σύνολο συμφωνιών, με τις οποίες δεσμεύονται να επαγρυπνούν για την ποιότητα της νομοθεσίας[31]. Η Επιτροπή εκτιμά ότι είναι απαραίτητο αυτές οι αρχές να τεθούν σε εφαρμογή κατά τρόπο πιο απτό.

Οι διαβουλεύσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου οδηγούν αυτά τα όργανα στην έγκριση τροποποιήσεων που μερικές φορές μεταβάλλουν ουσιαστικά την αρχική πρόταση της Επιτροπής. Χωρίς να αμφισβητεί τη δημοκρατική νομιμότητα αυτής της διαδικασίας, η Επιτροπή οφείλει να υπογραμμίσει ότι ορισμένες τροποποιήσεις, λόγω της συντακτικής τους πολυπλοκότητας ή του ότι είναι υπερβολικά ή ανεπαρκώς ακριβείς, μπορούν να αλλοιώσουν την ποιότητα της ίδιας της νομοθετικής πράξης, επιφέροντας αρνητικές συνέπειες για την εφαρμογή της, τόσο από τους οικονομικούς παράγοντες, τους πολίτες, τους εθνικούς νομοθέτες όσο και τις διοικήσεις.

Η Επιτροπή κρίνει ότι είναι αναγκαίο να διατηρηθεί η απαίτηση για ποιότητα και συνοχή σε όλη τη διάρκεια του νομοθετικού κύκλου. Χωρίς να επιβαρυνθεί κατά τρόπο υπερβολικό η διαδικασία λήψης αποφάσεων, είναι αναμφίβολα ευκταία, λόγου χάρη, η καθιέρωση μιας προθεσμίας για την αναθεώρηση από τους γλωσσομαθείς νομικούς των συμφωνιών της « τελευταίας στιγμής », πριν από την τελική έγκριση. Έτσι οι νομοθέτες θα μπορούν να διορθώσουν τη διατύπωση χωρίς να θέτουν σε αμφισβήτηση την ουσία του πολιτικού συμβιβασμού.

---

29 Η πείρα που αποκτήθηκε από το πρόγραμμα SLIM κατέδειξε την ανάγκη για τέτοιου είδους προσαρμογές των δομών, δεδομένου ότι συχνά είναι δύσκολο για όσους έχουν συμβάλει στην έκδοση μιας νομοθετικής πράξης να την απλοποιήσουν μεταγενέστερα. Κατά συνέπεια φαίνεται αναγκαία η διαμόρφωση διαφορετικών δομών. Εξάλλου, η έγκριση απλοποιημένων νομοθετικών προτάσεων απαιτεί συχνά πολλές νομοθετικές αναγνώσεις, ή ακόμα και μια διαδικασία συμβιβασμού. Η Επιτροπή εκτιμά ότι ο νομοθέτης θα πρέπει να φροντίσει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες του όσον αφορά αυτές τις νομοθετικές προτάσεις.

30 COM (2001) 645 τελικό.

31 Βλ. Πρωτόκολλο για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, *ibid.* τελική δήλωση, και Διοργανική συμφωνία για τις κοινές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την ποιότητα της διατύπωσης της κοινοτικής νομοθεσίας 1999, ΕΕ C 73 της 17.3.1999.

Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή προτείνει:

Ενέργεια : Εκτίμηση του αντικτύπου των ουσιαστικών τροποποιήσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

Όπως θα πράξει η Επιτροπή για τις προτάσεις της, και όπως προτείνει η έκθεση της λεγόμενης ομάδας Mandelkern, είναι σκόπιμο να ληφθούν διοργανικά μέτρα, ή να συναφθεί μια διοργανική συμφωνία για να εξασφαλιστεί ότι θα διεξάγεται μια αξιολόγηση ή μια εκτίμηση των επιπτώσεων που θα έχουν οι ουσιαστικές τροποποιήσεις των προτάσεων της Επιτροπής από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σε πρώτη ανάγνωση[32].

Παρ'ότι μια τέτοια συμπληρωματική αξιολόγηση δίνει την εντύπωση ότι μπορεί να καθυστερήσει τη διαδικασία σε ορισμένες περιπτώσεις, κανονικά θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι το μέτρο που θα εγκριθεί τελικά είναι βάσιμο, ανάλογο με τους στόχους του και ότι δεν συνεπάγεται υπερβολικό κόστος για τα ενδιαφερόμενα μέρη.

Αρμοδιότητα : Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο θα διεξάγουν αυτές τις αναλύσεις και θα διατηρούν την ευθύνη των τροποποιήσεών τους. Η Επιτροπή θα παρέχει την αρχική αξιολόγηση των επιπτώσεων σχετικά με τη νομοθετική πρόταση και θα εξακολουθεί να εκφέρει γνώμη σχετικά με τις τροπολογίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, σύμφωνα με τη Συνθήκη.

Πραγματοποίηση : σταδιακή από το 2003

3. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Τα κράτη μέλη, τόσο σε επίπεδο κυβερνήσεων όσο και κοινοβουλίων, έχουν επίσης σημαντικη πολιτική ευθύνη για την απλούστευση και τη βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος. Πέρα από το έργο τους στο πλαίσιο του Συμβουλίου, είναι επιφορτισμένα με την εφαρμογή, και ενίοτε με την προηγούμενη μεταφορά, της κοινοτικής νομοθεσίας σε εθνικό επίπεδο. Παράλληλα, είναι αναγκαία μια καλύτερη πρακτική εφαρμογή των ρυθμίσεων. Η μεταφορά και η πρακτική εφαρμογή πρέπει συνεπώς να λάβουν τη θέση που τους αρμόζει στο πλαίσιο της στρατηγικής για τη βελτίωση και την απλοποίηση της νομοθεσίας.

Ωστόσο είναι αρμοδιότητα της Επιτροπής να ελέγχει αυτή την ορθή μεταφορά και να βεβαιώνεται, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, για τα συγκεκριμένα αποτελέσματα της νομοθεσίας, καθώς και να συντονίζει και να υποστηρίζει αυτή την πρακτική εφαρμογή.

Αυτό το διπλό επίπεδο αρμοδιότητας σε όλη τη διάρκεια της εφαρμογής της νομοθεσίας, επιβάλλει μια πιο συστηματική κατανομή των ρόλων και μια σειρά συντονιστικών μέτρων:

- ακολουθώντας τη στρατηγική που καθορίστηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβώνας, τα κράτη μέλη πρέπει να καταβάλλουν προσπάθειες για να *μεταφέρουν πιστά και εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών* τις κοινοτικές νομοθετικές πράξεις στις νομοθεσίες τους, σύμφωνα με τα συμπεράσματα των

[32] Δεδομένων των προθεσμιών που ισχύουν για τις νομοθετικές διαδικασίες ύστερα από την πρώτη ανάγνωση, φαίνεται δύσκολη η ολοκλήρωση μιας εύστοχης αξιολόγησης των επιπτώσεων πέραν της περιόδου αυτής. Τέτοιες αναλύσεις θα έπρεπε να αφορούν τις νομοθετικές προτάσεις που ακολουθούν τις διαδικασίες διαβούλευσης και συναπόφασης.

Ευρωπαϊκών Συμβουλίων της Στοκχόλμης και της Βαρκελώνης[33]. Από αυτό εξαρτάται η καλή λειτουργία της Κοινότητας, η ασφάλεια και η συνοχή του ρυθμιστικού περιβάλλοντος για τους οικονομικούς παράγοντες και η αξιοπιστία της Ένωσης απέναντι στους ευρωπαίους πολίτες·

- τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να καταστήσουν πιο ορθολογικές τις εσωτερικές διαδικασίες τους, διαμορφώνοντας μηχανισμούς για τη *συμμετοχή των διοικητικών υπηρεσιών τους* (κεντρικών, περιφερειακών και τοπικών) όσο το δυνατόν νωρίτερα στη νομοθετική διαδικασία που αποβλέπει στη μεταφορά και την εφαρμογή των οδηγιών·
- γενικά, τα κράτη μέλη θα ωφεληθούν από τον διορισμό ενός ανταποκριτή, επιφορτισμένου με τον συντονισμό της μεταφοράς και της εφαρμογής των κοινοτικών νομοθετικών πράξεων.

Παράλληλα με αυτές τις συστάσεις, η Επιτροπή προτείνει στα κράτη μέλη την εκτέλεση των ακόλουθων ενεργειών:

Ενέργεια : Διαβίβαση των εθνικών κοινοποιήσεων

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν τα μέτρα μεταφοράς τους ηλεκτρονικά, μέσω ενός ενιαίου εντύπου που προτείνεται από την ομάδα πληροφορικής του Συμβουλίου. Ακολουθώντας το πνεύμα των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας, τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να καταρτίσουν, για τα ίδια και προς όφελος της Κοινότητας, τον δικό τους πίνακα αντιστοιχίας κατά την κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς.

Αρμοδιότητα : Κράτη μέλη και Επιτροπή

Πραγματοποίηση : σταδιακή από το 2003

[33] Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Βαρκελώνης, της 15ης και 16ης Μαρτίου 2002 : « *Μολονότι έχει σημειωθεί πρόοδος, ο ενδιάμεσος στόχος του 98.5% που τέθηκε στη Στοκχόλμη, όσον αφορά τη μεταφορά της κοινοτικής νομοθεσίας στο εθνικό δίκαιο, έχει επιτευχθεί μόνον από επτά κράτη μέλη. Οι προσπάθειες πρέπει να ενταθούν. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί τα κράτη μέλη να καταβάλουν περαιτέρω προσπάθειες για την επίτευξη αυτού του στόχου και ζητεί να επιτευχθεί μέχρι την εαρινή σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του 2003, στόχος μεταφοράς 100% για τις οδηγίες των οποίων η εφαρμογή έχει καθυστερήσει για περισσότερο από δύο έτη* ».

Ενέργεια : Διαβουλεύσεις και αξιολόγηση των επιπτώσεων στα κράτη μέλη

- Για να βελτιώσουν την ποιότητα των εθνικών μέτρων μεταφοράς, τα κράτη μέλη πρέπει να καθορίσουν προδιαγραφές για τις διαβουλεύσεις και την αξιολόγηση των επιπτώσεων, όσον αφορά τις ενδεχόμενες *συμπληρωματικές* διατάξεις που πρέπει να εισαχθούν στις νομοθετικές πράξεις. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό στις περιπτώσεις όπου τα κράτη μέλη θα υπερφόρτωναν τις πράξεις μεταφοράς των οδηγιών (βλ. μέρος Ι). Εξυπακούεται ότι αυτές οι ενέργειες δεν πρέπει να οδηγούν στην τροποποίηση του περιεχομένου της νομοθετικής πράξης που θεσπίστηκε σε κοινοτικό επίπεδο, ούτε να επιφέρουν καθυστέρηση στη μεταφορά της από τα κράτη μέλη. Αυτά τα αποτελέσματα πρέπει να διαβιβάζονται στην Επιτροπή, με την κοινοποίηση των εθνικών μέτρων μεταφοράς, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ανατροφοδότηση σε κοινοτικό επίπεδο. Τα κράτη μέλη πρέπει ακόμα να εξασφαλίζουν την πρόσβαση των πολιτών στα αποτελέσματα αυτά.

- Ύστερα από τις συστάσεις της ομάδας Mandelkern, η Επιτροπή εκτιμά ότι τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να υποβάλλουν σε αξιολόγηση επιπτώσεων τα σχέδια εθνικών κανονισμών που κοινοποιούν στην Επιτροπή[34].

- Κατ'αναλογία με τις υποχρεώσεις που τη βαρύνουν βάσει του πρωτοκόλλου για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας κατά την άσκηση του δικαιώματος πρωτοβουλίας της, η Επιτροπή εκτιμά ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να διεξάγουν διαβουλεύσεις και αξιολόγηση επιπτώσεων όταν ασκούν το δικαίωμα πρωτοβουλίας τους, υποβάλλοντας νομοθετικές προτάσεις στο πλαίσιο του τίτλου VI της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και του τίτλου IV της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Αρμοδιότητα : Κράτη μέλη

Πραγματοποίηση : σταδιακή από το 2003

4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΙΑΣ ΚΟΙΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

Τα ειδικά μέτρα που προτείνονται στο παρόν σχέδιο δράσης πρέπει να υποστηρίζονται από μια προσπάθεια συντονισμού, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Λισσαβώνας.

Ο πρωτεύων σκοπός είναι να καταργηθούν τα στεγανά στην εξελικτική πορεία της νομοθετικής πράξης και να επιτραπεί η καλύτερη παρακολούθηση της όλης διαδικασίας, από τη σύνταξή της από την Επιτροπή έως τη θέσπισή της από τον νομοθέτη, και τέλος από τη υιοθέτησή της και την εφαρμογή της από τα κράτη μέλη. Αυτή η απαίτηση πρέπει επίσης να είναι επωφελής για τους πολίτες.

---

34 Σύμφωνα με την οδηγία 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 1998 για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών, ΕΕ L 204 της 21.7.98 (όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/48 ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουλίου 1998, ΕΕ L 217 της 5.08.1998).

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή προτίθεται να προβεί στις εξής ενέργειες:

Ενέργεια : Δημιουργία νομοθετικού δικτύου το οποίο θα συνδέει τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη

Η Επιτροπή προτείνει τη δημιουργία ενός νομοθετικού δικτύου σε δύο επίπεδα: αφενός μεταξύ των κοινοτικών θεσμικών οργάνων και αφετέρου μεταξύ του κοινοτικού επιπέδου, εκπροσωπούμενου από την Επιτροπή, και των κρατών μελών.

Έτσι, η Επιτροπή, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, όντας *συνυπεύθυνα όργανα για την ποιότητα των ρυθμίσεων σε κοινοτικό επίπεδο,* πρέπει να δημιουργήσουν, βάσει της υπάρχουσας ομάδας για τη διοργανική συνεργασία, ένα μόνιμο μηχανισμό για την υλοποίηση του παρόντος σχεδίου δράσης και για την εξασφάλιση της ποιότητας της νομοθεσίας. Η εντολή του δικτύου αυτού πρέπει να καθοριστεί στη μελλοντική διοργανική συμφωνία.

Παράλληλα, για να καταργηθούν τα στεγανά μεταξύ του κοινοτικού και του εθνικού επιπέδου, πρέπει να καθιερωθεί *ένας καλύτερος συντονισμός και μια ανταλλαγή πληροφοριών* μεταξύ της Επιτροπής και των εθνικών διοικήσεων, μέσω *ανταποκριτών για θέματα μεταφοράς και εφαρμογής*, έτσι ώστε να παρακολουθείται καλύτερα η μεταφορά της κοινοτικής νομοθεσίας, *να αξιολογείται σε μόνιμη βάση η πρακτική εφαρμογή* των οδηγιών και των κανονισμών, να παρέχεται *καλύτερη ανατροφοδότηση από τα κράτη μέλη*, και τέλος να ανταλλάσσονται οι ορθές πρακτικές, για παράδειγμα οι νομοθετικές αξιολογήσεις των επιπτώσεων και οι προδιαγραφές διαβούλευσης. Από την άποψη αυτή, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να διαμορφώσουν συνεργασία με σκοπό τη συγκέντρωση των ισχυόντων κανόνων και των πρακτικών και την ανάπτυξη μιας κοινής προσέγγισης σε θέματα ελέγχου και πρακτικής εφαρμογής της κοινοτικής νομοθεσίας.

Αρμοδιότητα : Κοινοτικά θεσμικά όργανα και κράτη μέλη

Πραγματοποίηση : 2003

Ενέργεια : Ετήσια αξιολόγηση της ποιότητας των ρυθμιστικών κανόνων

Η Επιτροπή θα προβεί, στο πλαίσιο της *ετήσιας έκθεσης για την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας*[35], σε μια *αξιολόγηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης*, και ύστερα της εφαρμογής των συμφωνημένων αρχών και ενεργειών από τα θεσμικά όργανα και τα κράτη μέλη. Για το σκοπό αυτό θα στηριχθεί ιδίως στο εσωτερικό δίκτυό της και στις συζητήσεις στο πλαίσιο του διοργανικού δικτύου.

Στην ίδια προοπτική και με σκοπό τη δημιουργία μιας θετικής σύγκλισης και την ανταλλαγή των ορθών πρακτικών, η Επιτροπή θα καταρτίζει ετησίως, εκ περιτροπής, εθνικές εκθέσεις σχετικά με μια ομάδα χωρών.

Αρμοδιότητα : Επιτροπή

Πραγματοποίηση : 2003

[35] Βλ. σημείο 9 του πρωτοκόλλου σχετικά με την εφαρμογή των αρχών της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, *ibid*.

Ενέργεια : Πρόσβαση του πολίτη στη νομοθεσία

Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα άλλα θεσμικά όργανα, θα ενισχύσει την δυνατότητα πρόσβασης και τη διαφάνεια της κοινοτικής νομοθεσίας, τόσο αυτής που είναι σε στάδιο σύνταξης όσο και αυτής που έχει ήδη θεσπιστεί, *διευρύνοντας την πρόσβαση του κοινού στον ιστοχώρο EUR-Lex*[36]. Αυτός ο ιστοχώρος του Διαδικτύου, ο οποίος λειτουργεί ως ενιαία πύλη πρόσβασης, αναμένεται ότι θα δώσει στους πολίτες τη δυνατότητα εύκολης πρόσβασης στα έγγραφα, σε όλη την κοινοτική διαδικασία λήψης αποφάσεων. Θα μπορούσαν ενδεχομένως να εξεταστούν και άλλες πιθανότητες, όπως τα φόρουμ συζητήσεων στο Διαδίκτυο. Τα κέντρα πληροφοριών, οι ευρω-θυρίδες καθώς και τα παραδοσιακά δίκτυα κοινοτικής πληροφόρησης θα πρέπει επίσης να κινητοποιηθούν σε μεγαλύτερο βαθμό.

Αρμοδιότητα : Θεσμικά όργανα

Πραγματοποίηση : 2003

[36] http://www.europa.eu.int/eur-lex/el/index.html